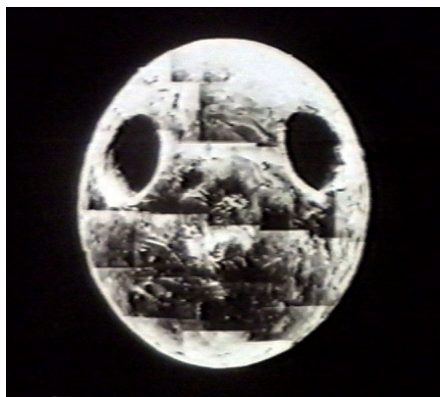

Преди Скрипал и Литвиненко беше Георги Марков

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 15 Март 2018 08:49

Великобритания предприе вчера (14 март 2018 г.) най-сериозните действия за прекъсване на отношенията си с Русия от десетилетия насам като ответен отговор на отравянето с нервнопаралитично вещество на 66-годишния бивш руски военен разузнавач Сергей Скрипал и 33-годишната му дъщеря преди 10 дни в градчето Солсбъри на 4 март тази година.

Мерките бяха обявени лично от британския премиер Тереза Мей в парламента, след като британското разследване установи, че срещу бившият полковник от Главно разузнавателно управление (ГРУ, военното разузнаване, б. а.) на въоръжените сили на Русия е направен опит да бъде умъртвен с нервно-паралитично вещество „Новичок“, което е разработено тайно от бившия СССР в края на Студената война и днес би могло да се използва единствено от Русия.

Санкциите срещу Кремъл

Изготвяне до една седмица на 23 руски дипломати от Великобритания (най-голямото от 30 години насам), временно замразяване на всички официални контакти на високо политическо равнище, въвеждане на засилени митнически проверки на руски самолети и товари във Великобритания, замразяване на руски държавни активи в страната, ако се установи, че са заплаха за сигурността на Обединеното кралство, увеличаване на санкциите срещу Москва в отговор на нарушаване на човешки права са част от обявените санкции в отговор на атаката.

В своята реч премиерът Мей неколкократно спомена случая с Александър Литвиненко – бившият руски полковник от Федералната службата за сигурност, който беше отровен през ноември 2006 г. в центъра на Лондон с рядък радиоактивен изотоп (полоний 210). Медиите на Острова също го припомниха и някои от тях направиха паралел на случилото се сега и преди 12 години.

Случаят с ликвидирането на Георги Марков

Преди тези два случая обаче има друг – убийството на българския писател и британски журналист от Би Би Си Георги Марков.

През на 7 септември 1978 г. (рождения ден на генералния секретар на БКП Тодор Живков, смята се, че това е подаръка на ДС за него) той е атакуван на моста „Ватерло“ от непознат мъж, при което в дясното му бедро е вкарана миниатюрна сачма (1,3 мм), изработена от платина и иридий, с два канала в нея, съдържащи рядката и бързо действаща отрова рицин, която не оставя следи в човешкия организъм. Марков издъхва 4 дни по-късно в лондонска болница без да може да бъде спасен, защото лекарите не откриват отровата в организма му, за да създадат антидот.

Мотивът за ликвидирането на писателя са персоналните му критики срещу отмъстителния комунистически лидер Тодор Живков във време, когато в България това е табу. Нещо повече критиките са публични – 11 предавания от „Задочни репортажи за България“, излъчени от есента на 1977 г. до началото на 1978 г. по радио „Свободна Европа“, в които писателя описва няколко си срещи с Живков, анализира го като най-верния ръководител от Източния блок на Москва, а също така го посочва като главния отговорен за развърщването и принизяването на българската култура.

Ликвидирането на Георги Марков е постигнато, но не и замисъла насилствената му смърт да изглежда естествена. При аутопсията в бедрото му е открита миниатюрната сачма и както казва Руфъс Кромптън, патологът, извършил аутопсията, този артефакт (сачмата) е незаобиколно доказателство, че смъртта е насилствена.

Преди Скрипал и Литвиненко беше Георги Марков

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 15 Март 2018 08:49

След падането на Берлинската стена и съветския блок бившият началник на управление „К” (контраразузнаване) в Първо главно управление на КГБ ген. Олег Калугин публично заяви, че убийството на Георги Марков е извършено по искане на Тодор Живков с техническа подкрепа на КГБ (отровата и уред за изстрелването ѝ), дори доброволно даде показания пред българското следствие за това.

Впоследствие в архивите на Държавна сигурност бяха открити преки доказателства, че още в началото на 70-те години, след подписването през 1972 г. първото по рода си споразумение за сътрудничество между КГБ и МВР-ДС съветското разузнаване е споделило с по-малкия си „брат” своя опит за неутрализиране на неудобни лица, включително и техническия си арсенал – бързо действащи отрови и уреди за тяхното изстрелване ([виж по-подробно книгата ми „Двойният живот на агент „ПИКАДИЛИ”, 2008 г. – ТУК](#)).

Също така от архивите на ДС беше установено, че Георги Марков е воден като персонален идеологически противник на режима на БКП начело с Живков, чиито „Задочни репортажи за България”, излъчвани в периода 1975-1978 г. по радио „Свободна Европа” са най-значителната антикомунистическа и антисъветска дейност, провеждана от представител на българската политическа емиграция в чужбина ([виж повече книгата ми „Убийсте Скитник”, 2005 г. – ТУК](#)).

През 1993 г. „демократична” България официално отказа да предаде досието на заподозрения по случая агент на Държавна сигурност „ПИКАДИЛИ” (италианецът с датски паспорт Франческо Гулино) и така блокира международното разследване за политическото убийство на Георги Марков, извършено съвместно от ДС и КГБ.

Великобритания неколкократно е поставяла въпроса за съдействие от българската страна след 1989 г., но е получавала само обещания, включително и в лицето на президентите Желю Желев и Петър Стоянов, които и към днешна дата са неизпълнени.

Общото между трите случаи – Марков, Литвиненко и Скрипал

Преди Скрипал и Литвиненко беше Георги Марков

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 15 Март 2018 08:49

Общото между трите случаи е, че срещу мишените е използвано редки видове отровни вещества.

В случая с Марков – ризин, при Литвиненко полоний 210, а при Скрипал и дъщеря му - нервно-паралитичек газ, създаден тайно в лабораториите на съветските тайни служби в края на Студената война.

Според един от химиците, които са работили по създаването му „Новичок”, е десет пъти по-мощен от известния като най-силния сред химическите бойни отровни вещества Ви Екс (VX, с него бе отровен Ким Чен-нам, полубрата на севернокорейския лидер Ким Чен-ум, на летището в Куола Лумпур през февруари 2017 г., б.а.), превъзхождащ стократно смъртоносния газ за масово поразяване зарин (използван миналата есен в Сирия, б.а.).

Пак по думите на химика Вил Мирзаянов „Новичок” поразява нервната система, блокира дишането и предизвиква невъобразима болка и е непълно нелечим.

Интересното е, че в началото на 90-те години Русия продължава да крие тайната програма за създаването му в момент, в който страните в света започват да се присъединяват към Конвенцията за забрана на химическите оръжия.

По-големи прилики съществуват между физическото ликвидиране на Литвиненко и това на Марков:

- И двамата са дисиденти, потърсили политическо убежище във Великобритания, след като влизат в конфликт с режимите в родините си – НРБ и Русия;
- И двамата си позволяват да отправят персонални критики към ръководителите на НРБ и Русия (Живков и Путин), когато в страните им цензурата не позволява това;
- И в двата случая Русия отказва сътрудничество на Великобритания.

Разликите със Скрипал

За разлика от Марков и Литвиненко Сергей Скрипал не е дисидент. Бившият полковник от ГРУ е обвинен в шпионаж в полза на британското разузнаване и е осъден през 2006 г. в Русия на 13 години затвор. През 2010 г. е разменен за руски агент и получава убежище във Великобритания.

Тези обстоятелства са важни, защото след официалната размяна на него не му се е налагало да е със сменена самоличност и външност, нито да е част от системата за защита на свидетели във Великобритания за разлика от други бивши руски разузнавачи.

Мотивите

Съмненията на Великобритания са, че в покушението срещу Скрипал и дъщеря му е замесена Русия на държавно ниво, тъй като Москва не даде отговор как отровното вещество, с което само тя разполага, се е озовало на Острова.

Официално министъра на външните работи на Русия Сергей Лавров заяви, че те нямат мотиви за ликвидирането на бившия военен разузнавач.

Действително Скрипал не е критик на управлението на Путин, както това е факт при Литвиненко, а преди 40 години при Марков – на Живков.

Когато става въпрос за мотиви случаят със Скрипал следва да бъде разгледан в контекста на руската агресия и заплахата.

Мотивът при него едва ли е лично отмъщение към предател, а по-скоро атаката срещу него има политически и психологически послания.

Преди Скрипал и Литвиненко беше Георги Марков

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 15 Март 2018 08:49

Те се изразяват във всяването на страх в една напрегната обстановка на ескалация на напрежението и заплахите от Москва, както и все по-голямата изолация на режима на Путин.

Атаката срещу Скрипал е демонстрация на брутална сила, но, както е при анексирането на Крим или войната в Сирия – тя е послание към нормалните западни общества, в случая към британското, че подобни политики на Русия нямат граници и никой не може да ги спре.

Че западните общества и правителства са безпомощни в случай, че подобни войни вещества се приложат не срещу единици, а цели групи от обществото.

Мигновената реакция на Лондон

Затова е реакцията на британското правителство е толкова бърза и съдържа политически санкции.

Това не може да се каже нито при случая с убийството на Марков, нито в случая с Литвиненко. При последния Великобритания започва разследване една през 2014 г. (тогава Тереза Мей е министър на вътрешните работи и много добре е запозната със случая Литвиненко).

Показателно за предприетите рестриктивни политически действия срещу режима на Путин от страна на Лондон е, че Великобритания неочаквано бързо получи подкрепата на страни като САЩ и Германия. Тази коалиция ще продължи да се увеличава и няма как това да не се отрази на и без това изолирания Путин.